

Nr.15

PIEKTDIEN

2003.gada 28.februārī

CENA 1 PALDIES

"PASACIŅA" SVĒTKOS

31.janvārī gājām klausīties *Ko lopi kūti runā*. Kaza ar Teni strīdējās par to, kurš te ir galvenais. Tenis bija pārliecināts, ka viņš ir galvenais, jo ir cūku aizstāvis. Kaza - galvenā, jo šis ir Kazas gads. Vienojās abi būt galvenie un redzēja un dzirdēja daudz interesanta. *Neredzu, lab, lab, blamāža*- tā jēriņi, aitas un auni. Rukši: *gribam cūku pupas, rukšķ, kviec, sten*. 5.gr.bērni pastāstīja pasaku "*Par astīti*". Mazākie nodziedāja *Sivēniņu miega dziesmu* un aizmiga. Zirgs: *bu,bu- iesim skrieties*, vērsītis: *nāc badīties*, Vistu kūti- *ko, ko, ko, ku dēs, kikerigūū, korrr*. Kaza parādīja cik augstu māc lēkt. Tenim arī bij' ko rādīt - līnijdeja "*Kur tu iesi, raiba cūka?*" Kopīgais dancis nevarēja vien stāties - "*Suseklis*", "*Rozā polka*", "*Burkāniņi, kāpostiņi*"...

✍ ANITA

Kas atmiņā pašiem mazākajiem?

Anna - tautu kleitīņas un rukšu austiņas. Puikām bija šorti. Es ar Klaudiju un Omi deju.

Elīna- man Ome bija atnākusi. Mēs dziedājām par cūkām.

Niks- ēdām burkānus.

Māris- bija Cūku diena. Es biju cūka. Balts kreklis, šorti un austiņas. Dejojām, dziedājām, ēdām kāpostus un burkānus, tāpēc ka cūka to ēd. Bija atnākusi mamma un Rainers.

Vents- ar rokām bija jābungo pa grīdu. Meitenes bija kaziņas, es biju ruksis.

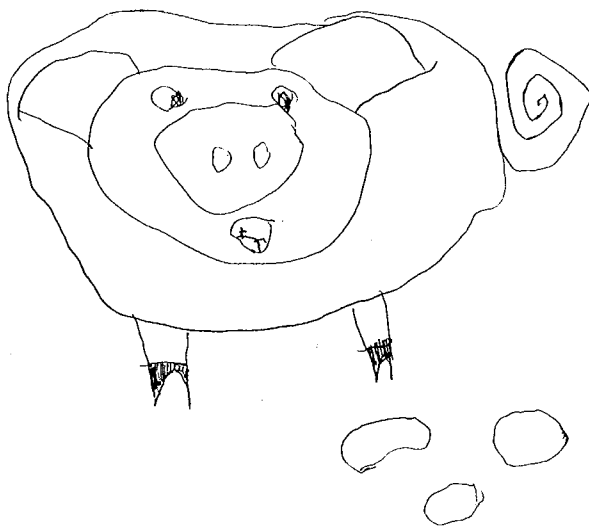
Edijs Dāvis- biju ruksis. Dziedājām, dejojām. Mēs ēdām burkānus un kāpostus. Man svētki patika.

Brenda- es biju kaziņa. Ēdām burkānus ar kāpostiem. Patika rotaļa "Kūtiņa", kad visi rukši līda iekšā.

Līva- tā bija rukšu balle. Tu biji Tenis, vai tev patika? Mēs ēdam burkānus un kāpostus. Es biju aita, deju, dziedāju. Es atceros to rotaļu par Teni. Tur bija cūkas, kazas tautas tērpos. Man patika, bija forši.

Deivids Dāvis- es biju ruksis. Mēs dejojām, lēcām, kūti taisījām. Man patika, bija jautri.

✍ Sarma

**Pēc sporta aktivitātēm
"Pagastmājā"**

Emīls M. - es piedalījos sacensībās, metu šautriņus. Pa priekšu metu 3, tad 6. Es iemetu 4 šautriņas. Man bija otrā vieta. Man pasniedza diplomu un kalkulatoru. Patika sacensības. Tur bija šahs, dambrete, novuss, teniss. Citreiz es arī piedalīšos sacensībās.

✍ Sarma

Laikā no 17.-21.februārim vecāko grupu bērni piedalījās Latvijas Mutes Veselības Centra rīkotajā akcijā “Zobiņa un draugu piedzīvojumi”, zīmēja un sacerēja stāstiņus.

Zobiņa piedzīvojumi

Reiz Zobiņš gāja pastaigāties un satika Kurmīti. Kurmītis raka savus rakumus. Suns skrēja garām un satika abus. Zobiņš prasīja:

“Uz kurienu tu dodies?”

“Es došos zemenes lasīt,” atteica Suns.

Zemenēs dzīvoja tārpi. Viņi bija nograuzuši visas zemenes. Sunītis atskrēja un brīnījās. Zobiņš bija uzlēcis Sunim uz muguras un arī brīnījās.

“Kas par jokiem, ka nav vitamīnu,” Zobiņš burkšķēja, “tārpi tāpat kā zobgrauži visu sabojā”.

Tārpi piedraudēja, ka dosies uz sakņu dārzu pie burkāniem. Zobiņš un Sunītis nolēma iet uz kāpostiņiem, jo veselīgie burkāni būs apēsti.

Zobiņš sešos atnāca mājās, nomazgājās un gāja gulēt. Viņš bija ļoti noguris.

No rīta viņš atkal gāja spēlēt ar Sunīti. Zobiņam bija dzimšanas diena, bet viņš to nezināja. Sunītis uzdāvināja bumbierus, apelsīnus, banānus, citronu un dārzeņus, lai Zobiņš būtu vesels. Viņam uzdāvināja arī bumbu, ko abiem ar Sunīti spēlēt.

4.grupas bērni un Inese

Vienreiz Zobiņš pārēdās konfektes un viņam sākās trakas sāpes. Viņš aizgāja pie zobu daktera un tas teica, ka viņam galvā zobgrauži izgrauzuši caurumu. Tos zobgraužus dakters ar urbi izurba ārā un teica, lai vairs tik traki nepārēdās konfektes. Nu zobiņam galva vairs nesāpēja un konfektes viņš ēda tikai drusku.

Aigars Rudzītis (5.gr.)

Reiz dzīvoja zobiņš Andris. Viņš pēc pusdienām gribēja nomazgāties, bet zobu pasta bija izbeigusies un vajadzēja skriet uz veikalu nopirkt.

Zobiņš ceļā satika zaķa zobiņu Zigzadziņu, pavisam dzeltenīgu un brīnījās:

“Kāpēc tu tik dzeltens?”

Zigzadziņš atteica:

“Nemāku mazgāties!”

Andris pastāsīja, ka veikalā ir forša “Colgate” zobu pasta – tāda zila tūbiņa tieši ar zaķi virsū, ka ar to var forši mazgāties un būs tīrs un balts.

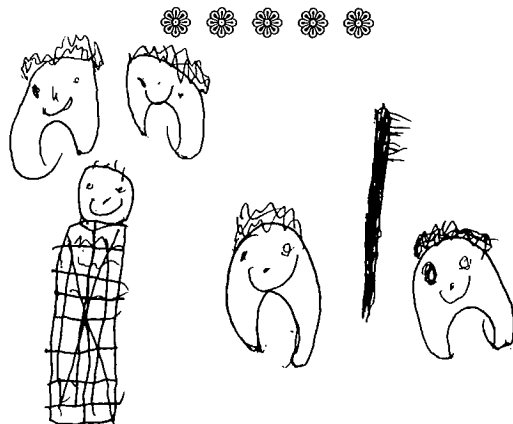
Veikalā viņi tieši “Colgate” nopirka un skrēja uz mājām mazgāties, un abi nu bija tīri un balti.

Andris Tolmanis (5.gr.)

Zobiņš ar saviem draugiem Zobupastu un Zobu Birstīti atpūtās pludmalē. Viņi dzēra mandeļu kokteili un ēda saldumus. Pēc ēšanas viņi pasauļojās, bet tad Zobiņš sajuta pēkšņas sāpes vēderā. Viņš raudāja, Zobu Birstīte pazvanīja “Ātrajiem” un teica, lai ātri brauc pakaļ Zobiņam. Viņu aizveda uz slimnīcu, tur saoperēja un sadakterēja. Vēl ārsts teica, lai neēd vairs tik daudz saldumus un, lai košļā “Orbit”.

Arta Kukere (5.gr.)

Socializācijas skola

Visu dienu pavadot bērnudārzā vienaudžu sabiedrībā, bērns izjūt stresu un nogurst no konfliktu risināšanas. Šīs teorijas pamatā ir arī apgalvojums, ka tieši nemitīgā komunikācija ar vienaudžiem bērnus padara nervozus un jutīgus. Tomēr, kā apgalvo psihologi, šie pieņēmumi nebūt nav neapstrīdami.

"Bērnudārzs, tāpat kā smilšu kaste pagalmā, bērniem ir kā izmēģinājuma poligons. Viņi mācās draudzēties, risināt konfliktus, savstarpēji sadalīt vienu rotaļlietu. Tas ir ļoti svarīgi viņu attīstības procesā. Ir pētnieki, kuri apgalvo – ja bērni neiemācās sadzīvot cits ar citu šajā vecumā, viņiem vēlāk saprasties ar vienaudžiem ir grūti," stāsta LU pasniedzēja, klīniskā psiholoģe *Indra Majore*.

"Tā ir normāla socializācijas skola. Dažkārt vecāki tik ļoti cenšas savus bērnus pasargāt, ka nesaprot – šis stress nav uztverams tikai kā kaut kas negatīvs. Agri vai vēl bērnam būs jāiemācās adaptēties savu vienaudžu vidē, būs jārisina konflikti, jāpiedzīvo zaudējumi, un vienmēr vecāki viņam nevarēs būt blakus," uzsver Latvijas ģimenes centra psihoterapeite *Aina Poiša*. Viņa norāda, ka vecāku tieksme pasargāt bērnus no iespējamā bērnudārza vides radītā stresa var beigties ar iekrišanu otrā grāvī – bērns tik ļoti tiek pasargāts ģimenes vidē, netiek vests uz bērnudārzu, ka skolas apmeklējums sākotnēji ir šoks. Viņš nav gatavs tam, ko viņa vienaudži ir iemācījušies un pieņēmuši jau bērnudārzā.

"Ja vecāki izlemj bērniņu nevest uz bērnudārzu un viņš paliek mājās, pasaule turpina griezties ap viņu vien. Viņš ir mierīgs, laimīgs, viņam ne ar vienu nav jākaro par savu mīlo mantību un vienmēr viņš ir vecāku uzmanības centrā. Savukārt bērnudārzā bērni iemācās pastāvēt par sevi, izteikt savu viedokli un uzraudzēt nedaudz biežāku ādu emocionālā ziņā, kas viņiem neapšaubāmi vēlāk ļoti noderēs skolā," saka *I. Majore*. nemainīgā komunikācija ar vienaudžiem bērnus ietekmē dažādi – iespējams, kāds kļūst agresīvāks savās izpausmēs, taču normas robežās tas ir uzskatāms tikai par plusu, jo bērns prātīs pastāvēt par sevi. Bieži vien pat bērni no vienas ģimenes bērnudārza vidi un komunikāciju ar vienaudžiem uztver ļoti dažādi. Viens no situāciju ietekmējošiem faktoriem ir bērna nervu sistēmas tips. Ir bērni, kuriem nervu sistēma ir stiprāka, bet ir arī tādi, kuri ir jutīgāki, trauslāki un vieglāk ietekmējami spēcīgām emocionālām reakcijām.

Maziem bērniem stresu dažkārt vairāk veicina nevis komunikācija ar vienaudžiem, bet gan vecāku prombūtne. Līdz trīs gadiem veci bērni savā domāšanā nesaprot, ka vecāki aiziet prom, bet būs atpakaļ. Tik ma-

ziem bērniem nav raksturīga laika izjūta ar atskaites punktiem. Ja mamma ir aizgājusi un nav bērna redzes lokā, tātad viņa ir pazudusi. "Protams, katrs bērns to uztver individuāli. Bērns sāk raudāt, tas ir viņa signāls: "Es saucu mammu!" Ja viņa nenāk, bērnam ir tāda sajūta, it kā viņa būtu nomirusi. Tas vairāk ir tēlaini aprakstošais līmenis, bet bērns izjūt reālas sāras par vecāku zaudējumu. Tam nebūt nav jābūt tikai bērnudārza gadījumā, dažkārt mamma aizbrauc uz nedēļu atvaļinājumā, un bērns nesaprot, ka viņa nav pazudusi uz visiem laikiem," saka *I. Majore*.

Bērni, tāpat kā pieaugušie, nogurst no vienveidīgas komunikācijas, tāpēc nevar nešaunoties apgalvot, ka bērns ir stresā un nervozs tādēļ, ka visu dienu pavadījis savu vienaudžu sabiedrībā bērnudārzā. Līdzīga situācija veidotos arī tad, ja viņš pastāvīgi uzturētos tikai pieaugušo sabiedrībā. Problēma, kas ļoti ietekmē bērna uzvedību bērnudārzā un varbūt papildu stresa faktors komunikācijā ar vienaudžiem, - vecāku apzinātā vai neapzinātā vainas izjūta par to, ka viņiem bērns ir jāatstāj bērnudārzā. "Šī ir problēma, ar kuru psihologi strādā arvien biežāk. Vainas izjūta ietekmē bērnu, viņš to jūt, pat ja tā ir neapzināta. Tāpēc vecākiem ir būtiski izprast pašiem sevi un to, ar kādām domām viņi savu bērnu atstāj bērnudārzā," uzsver psiholoģe *Ilze Āna*.

Ieteikums vecākiem

✓ Pieaugušais nav tas, kuram būtu jārisina bērnu vietā viņu konflikti, un tā bieži vien ir pedagoģiska kļūda arī bērnudārzos. Ja, piemēram, viens bērns atņēmis rotaļlietu otram, tas nenozīmē, ka pieaugušajam kāds ir jāstāda un jāpasaka priekšā savs risinājums. Psiholoģiski labāks konflikta risinājums ir palīdzēt abiem bērniem sarunāties un nosināt domāt, lai viņi paši izlemj, kā rotaļlietu sadalīt un kam tā konkrētajā brīdī ir vajadzīgāka, un kāpēc.

✓ Ar kādām domām vecāki ar bērnu no mājas iziet un atstāj bērnudārzā, ar tādām domām viņš tur arī paliek. Bērns izteikti jūt vecāku satraukumu, vainas apziņu, un tas rada papildu stresu bērnudārza vidē. Lai bērnu uz bērnudārzu ved tas no vecākiem, kurš ir mierīgāks, pārliecināts par sevi un spēj iedvest pašāvēību arī bērnam.

/Pārpublicēts no laikraksta "Diena" 14.02.2003./

Zīmēja: Aigars R.

Zenta Eva

Andris T.

"PASACIŅAS" VALODIŅA

5.grupas bērni zīmē mājdzīvniekus. Andris palūkojas Mikiņa zīmējumā un secina:

"Tev, Mikiņ, aste kaķītim ir kā susļikam."

Miks iepazīstas ar grāmatiņu par zobīņiem un stāsta: "Man jau ir divu veidu zobi. Manai Lienei jārauj divi zobi un jāiet pie ohtologa (ortodonta)."

Pēteris sēž bēdīgs, piespiedis pie lūpas salveti. Agita jautā: "Kas tad tev Pēterīt?"

Pēteris: "Klaudija lūpu pārspēra."

Klaudija mīļā balsī piebilst: "Es viņam arī salvetīti iedevu."

Auklīte slauka no puķes lapām putekļus. Anna: "Vai tas ir koks?"

Auklīte paskaidro: "Tas ir gumijkoks."

Anna: "Vai tas ir no gumijas?"

Anna ar Līvu rotaļājas. Līva ne tā dara kā Annai liekas pareizi. Anna tā stingrāk aizrāda, bet Līva nāk žēloties pie audzinātājas. Anna: "Līviņa, vai tad tas ir īstais problēmiņš?"

Mazie puikas spēlē kariņus ar pašgatavotām pistolēm no konstruktora. Elīna noskatās, tad saka: "Manai mammai nav tik daudz naudiņas, lai ieroci nopirktu."

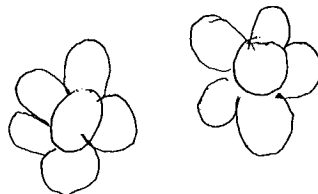
SVEICAM !

VĀRDA DIENĀ

Paulu 10.02.

Dinu Tīnu 24.02.

Līvu 27.02.

*Es piedzimu māmiņai
Bez prātiņa, bez kreklīņa.
Māte man kreklu deva,
Laima gudru dadomiņu.
/Tautas dziesma/*

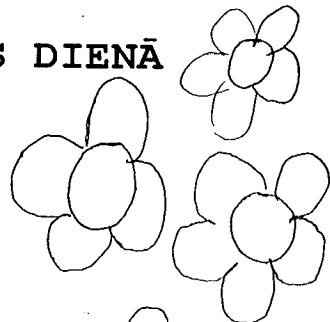
DZIMŠANAS DIENĀ

*Dodiet spārnus stiprus garus,
Lai es augstu lidot varu!*

*Un no debess tāles aukstās
Zvaigzni nonestīšu plaukstās!*

Paklanīšos, teikšu paldies!

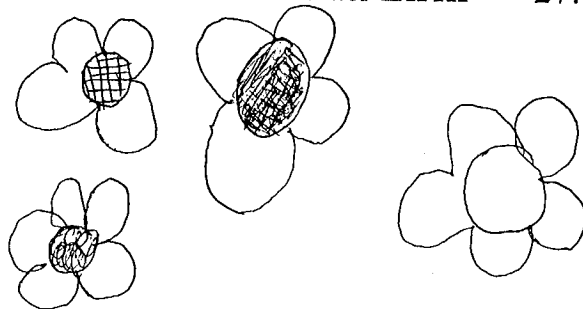
/L.Vāczemnieks/

⚡ Jāni Gaiķēnu 15.02.

⚡ Zintu Zvacku 18.02.

⚡ Andi Mareku Zirni 27.02.

"PASACIŅAS" DARBIŅI MARTĀ

✂ "Āra prieki gaidot pavasari" – sportiskās aktivitātes 05.03.

✂ Izstāde "Lielās dienas raibās olas un ligzdiņas" – bērnu un vecāku kopīgais darbs no 20.marta

✂ Lielā diena – šupoļu kāršana un šupošanās 21.03.

✂ "Visi putni kāzas dzēra pavasara laiciņā" – tikšanās ar ornitologu Jāni Brikmani 28.03.

"PASACIŅAS" RECEPTE

Siera karbonāde

200g siera

2 olas

3 ēdamkarotes miltu

Sieru sagriež 1 cm biezās šķēlēs, apviļā miltos un sakultā olā. Cep uz pannas sakarsētos taukos, līdz šķēles kļūst zeltainas. Pasniedz kā otro ēdienu – ar piedevām vai dārzeņu salātiem.